

Björn Sigurdson
Telefon 08 - 508 28 129, 076 - 12 28 129
bjorn.sigurdson@miljo.stockholm.se

Till
Miljö och Hälsoskyddsnämnden

KLIMATKONFERENSEN – INTERNATIONELLT SAMARBETE FÖR ETT FOSSILBRÄNSLEFRITT STOCKHOLM 2050

Miljöförvaltningens slutrapport

Förslag till beslut

- 1 Godkänna förvaltningens redovisning av Miljömiljardsprojektet B92
Klimatkonferensen – internationellt samarbete för ett fossilbränslefritt Stockholm
2050.
- 2 Godkänna anmälan av rapporten ”Städers klimatarbete – Internationella exempel”.

Gunnar Söderholm

Gustaf Landahl

Sammanfattning

Stadens långsiktiga klimatmål är att bli fossilbränslefritt till år 2050. En viktig förutsättning att nå målet är att samarbeta med andra städer med långtgående mål. Projektet som här avrapporteras avsåg att åstadkomma ett sådant samarbete, i avsikt att utveckla stadens klimatarbete på strategisk nivå och åtgärdsnivå. Projektet utvecklades och genomfördes i samarbete med ICLEI – Städer för hållbar utveckling, och deras klimatkampanj CCP. Den huvudsakliga aktiviteten var konferensen “A Future with Zero CO2 Emissions” som genomfördes i maj 2006 med 237 deltagare från 28 olika länder, med gott resultat.

ICLEI har i samråd med förvaltningen utvecklat CCP-kampanjen och lanserade på konferensen en ”förstärkt CCP-kampanj”. I den tydliggörs det att det är nödvändigt att arbeta inom alla sektorer: transporter, energi, avfall och stadsplanering samt nu även med

anpassningsfrågan. ICLEI uppmanar städerna i CCP-kampanjen att anta ambitiösa klimatmål med Stockholms stad som föredöme.

Sammanfattningsvis har konferensen och det internationella samarbetet som konferensen var en del av resulterat dels i att staden har fått ny kunskap och inspiration för sitt klimatarbete och dels bidragit till att utveckla det internationella samarbetet inom klimatområdet. Konferensen gav både näringslivsperspektiv och internationellt ungdomsperspektiv på klimatarbetet. Mer specifikt har projektet bland annat resulterat i utvecklingssamarbete med London och C40/Clinton Initiativet med möjligheter för näringslivet med inriktning på klimat och energi. Staden har fått många inbjudningar till att presentera stadens klimatarbete i huvudsessioner vid större internationella konferenser, exempelvis Fifth European Conference of Sustainable Cities and Towns (Aalborg Åtagandena) i Sevilla, Spanien 2007.

Erfarenheten från konferensen och projektet bekräftar förvaltningens bild att det Stockholm har åstadkommit på klimatområdet är av stort intresse för andra. Förvaltningen bedömer att internationellt samarbete kommer att fortsätta vara värdefullt för Stockholms stads arbete och för lösningen av klimatfrågan globalt. Stockholms stads första internationella konferens hölls år 2001. En tredje klimatkonferens skulle lämpligen kunna hållas år 2012.

Bakgrund

Stadens långsiktiga klimatmål är att bli fossilbränslefritt till år 2050. För att kunna arbeta mot målet krävs ett arbete inom staden, med näringsliv och medborgare. Detta pågår inom ramen för Miljöförvaltningens samordnade arbete mot växthusgaser.

En förutsättning och en möjlighet att nå målet är att samarbeta med andra städer med långtgående mål, främst i Europa, men även övriga världen. Projektet avsåg att åstadkomma ett sådant samarbete, i avsikt att utveckla stadens klimatarbete på strategisk nivå och åtgärdsnivå för att nå målet fossilbränslefritt Stockholm 2050 (Kommunfullmäktiges utlåtande 2003:88) .

Staden har sedan mitten av 1990-talet varit medlem av och samarbetat med ICLEI – Local Governments for Sustainability, en världsomspännande organisation för kommuner som vill samarbeta kring hållbar utveckling. ICLEI är ackrediterat till FN:s Klimatkonvention. Mycket av det internationella samarbetet på klimatområdet har skett genom ICLEI:s kampanj Cities for Climate Protection (CCP, Städer för klimatskydd). CCP-kampanjen omfattar ca 700 städer i världen, varav ca 120 i Europa och tre i Sverige.

För att Stockholm ska kunna vara en attraktiv samarbetspartner krävs det att staden självt är aktiv. Genom att erbjuda forum för diskussion och erfarenhetsutbyte i form av en internationell klimatkonferens tar staden initiativet i frågan och kan vara med och forma samarbetet. Samtidigt sätter vi Stockholm och dess klimatarbete på kartan.

Tankarna och diskussionerna kring projektet påbörjades 2004 och utvecklades 2004/05. En ansökan lämnas till Miljömiljarden som beviljade 2 580 000 kronor och till EU som beviljade max 40 000 € i stöd. Projektet genomfördes från juli 2005 till juli 2007. Visst efterarbete har skett hösten 2007.

Syfte och aktiviteter

Miljöförvaltningens syfte med projektet var att utveckla och stärka Stockholms stads klimatarbete för att bidra till det långsiktiga klimatmålet ”Fossilbränslefritt Stockholm år 2050” genom:

att etablera ett systematiskt och långsiktigt samarbete med i första hand andra europeiska städer med avancerat klimatarbete och långtgående klimatmål,

att bidra till utvecklandet av nytt Handlingsprogram mot växthusgaser, särskilt vad avser klimatstrategier och samhällsplanering för att nå långtgående klimatmål,

att bidra till utvecklandet i staden av strategier och åtgärder för anpassning till effekter av klimatförändringar.

Huvudsakliga aktiviteter var att genomföra en internationell klimatkonferens 2006, samt utifrån den utveckla samarbeten och dokument till stöd för syftet med projektet.

Dessutom skulle deltagande i Klimatförhandlingarnas årliga möten, ICLEI:s världskongress februari/mars 2006, andra aktuella konferenser, bilaterala möten med andra städer, ge ytterligare stöd till processen. En viktig del i projektet var att involvera näringslivet och ungdomar, framförallt i konferensen. Båda gruppernas deltagande är avgörande för att lyckas nå långtgående klimatmål.

Projektet har ingått som en del i Stockholms handlingsprogram mot växthusgaser.

Resultat

Klimatkonferens 15-17 maj 2006

Konferensen “A Future with Zero CO2 Emissions - A European conference for local governments on climate protection and promotion of renewable energy” hölls 15-17 maj 2006. Deltog gjorde 237 deltagare från 28 olika länder, främst Europa. Deltagare fanns också från USA, Kanada, Korea och Kina. Konferensen planerades för 150-200 personer, men vi räknade med ca 130 delegater. Konferensen genomfördes med gott resultat.

Konferensens betydelse visas bland annat av att vice direktören för EU:s generaldirektorat för transporter och energi, tillsammans med två andra högre representanter, på eget initiativ deltog och presenterade EU:s arbete på området. Många av deltagarna var politiker från olika städer i världen. Dessutom talade miljöminister Lena Sommestad och EU-parlamentarikern med ansvar för klimatfrågor Anders Wijkman.

Internationellt samarbete mellan städer med kvalificerat klimatarbete

Genom olika inbjudningar gemensamt med ICLEI och genom konferensen, har förvaltningen fått många propåer om samarbeten. Förvaltningen har inte kunnat följa upp dessa kontakter fullt ut på det sätt som planerades. Det finns två orsaker till det. Det ena är att själva konferensen tog mer personalresurser än planerat vilket gjorde att tiden för uppföljningsarbetet blev otillräcklig. Under 2007 har förvaltningen också allmänt prioriterat ner de internationella kontakterna relativt 2006 års resurser. Förvaltningen håller ändå kontakt på olika sätt och förvaltningen har i efterdyningarna till konferensen också fått ett flertal inbjudningar att vara huvudtalare vid olika internationella konferenser 2006, 2007 och 2008. Staden har etablerat ett närmare samarbete med London, där

konferensen och kringaktiviteter kring den har varit en viktig byggsten. Londons vice borgmästare, Nicky Gavron, var en av huvudtalarna.

Utveckling av CCP-kampanjen till stöd för stadens långsiktiga klimatarbete

ICLEI har i samråd med förvaltningen inom ramen för projektet utvecklat CCP-kampanjen och lanserat en "förstärkt CCP-kampanj" (bilaga 3).

Stockholm deltog på ICLEI:s världskongress 2006, bland annat med en presentation över hur långt Stockholm har kommit mot målet Fossilbränslefritt Stockholm 2050. På kongressen framfördes nödvändigheten av att diskutera långsiktiga och radikala klimatmål. Kongressen antog vid det beslutande mötet sista dagen en strategisk arbetsplan för ICLEI, där det för CCP-kampanjen slogs fast att kampanjen måste ta sig an frågan om anpassning till själva klimatförändringen. ICLEI:s europasekretariat tog därpå, i samråd med förvaltningen inom ramen för projektet, fram en strategi för en förstärkt CCP-kampanj för Europa. En del av den förstärkta kampanjen är inkluderandet av anpassningsfrågan i vardera en av CCP-kampanjens fem milstolpar. Det tydliggörs också att det är nödvändigt att arbeta inom alla sektorer: transporter, energi, avfall och stadsplanering. Det gick inte att enas om förslag på ett nytt gemensamt långsiktigt klimatmål, eftersom alla städer befinner sig på så olika nivå. Däremot uppmanar nu CCP-kampanjen att städerna ska anta ambitiösa klimatmål - och de som gör detta lyfts fram särskilt som "Cities of Ambition" med Stockholms stad som ett föredöme.

Den förstärkta CCP-kampanjen lanserades på konferensen i maj och stöddes av en politisk deklaration på initiativ av Stockholms stad. Ett flertal städer skrev under deklarationen på konferensen och genom ICLEI:s försorg kan städer fortsätta underteckna.

Näringsliv och ungdomar involverades i Stockholm i klimatkonferensen

Ett syfte med konferensen var att låta näringsliv och kommunrepresentanter mötas. Representanter från företagen i nätverket BLICC – Business Leaders' Initiative on Climate Change höll presentationer under konferensen och deltog i den avslutande plenarsessionen.

Sexton ungdomar, särskilt inbjudna, deltog aktivt på konferensen. Deras deltagande uppskattades mycket av övriga delegater och konferensledningen. Dessa morgondagens beslutsfattare skulle bland annat genom att vara fritänkare, hjälpa dagens beslutsfattare på konferensen att hålla fokus på klimatmål som leder till en hållbar framtid - ungdomarnas framtid. Nio ungdomar från Europa samt sex ungdomar från Stockholm KlimatParlament deltog på konferensen (Miljömiljardsprojektet KlimatAkuten). Claire Stockwell Canada, var ledare för ungdomarna på konferensen. Hon var ledare för den Ungdomsdelegationen från International Youth Summit som talade till delegaterna på Kyoto-protokollets möte i Montreal 2005 (COP11/MOP1). Stockwell höll ett öppningsanförande i konferensens första plenum och sammanfattade sedan ungdomarna syn i den avslutande sessionen.

Dokumentation och goda exempel

Konferensens alla plenarsessioner och två av de elva parallella seminarierna direktsändes via webb-TV. Två andra seminarier spelades in. Dessa inspelningar med sina respektive presentationer och allt övrigt konferensmaterial finns på www.iclei.org/stockholm2006.

En attraktiv rapport i form av en broschyr över konferensens innehåll togs fram av förvaltningen och ICLEI. Den har spridits till konferensdeltagarna, men också i bredare kretsar. Framförallt delades den ut till intresserade under den stora konferensen i Sevilla i mars 2007 om Ålborg Åtagandena.

Rapporten "Städers klimatarbete" (bilaga 2) är en internationell utblick till andra städer för de bästa exemplen på strategier och åtgärder för både utsläppsminskningar och anpassning till förändrat klimat inom olika områden inklusive stadsplanering. Rapporten är tänkt som en inspiration till inte bara Miljöförvaltningen utan alla stadens förvaltningar och bolag som vill hämta idéer för sina klimatansträngningar.

Nya engelska sidor har utarbetats och publicerats på www.stockholm.se/climatechange

Kostnader

Från Miljömiljarden beviljades 2 580 000 kronor. De totala kostnaderna uppgår till cirka 3 900 000 kronor. Mellanskillnaden har täckts av Miljöförvaltningens medel för internationellt samarbete (år 2005) och ett EU-bidrag på cirka 340 000 kronor. Dessutom bidrog Stadshusets internationella avdelning, Stockholm Vatten AB och Stockholm Hamnar AB till att konferensgästerna välkomnades till Stockholm på ett trevligt sätt. Olika samarbetspartners inom näringslivet och andra myndigheter bidrog bland annat till konferensens studieprogram. Miljöförvaltningen har därutöver bidragit med ytterligare personella resurser för genomförandet av själva konferensen och deltagande på andra konferenser. Den fulla slutrapporten till Miljömiljardskansliet bifogas (bilaga 1).

Förvaltningens synpunkter

Projektet är en del i Stockholms handlingsprogram mot växthusgaser och har generellt sett bidragit till det långsiktiga målet om ett fossilbränslefritt Stockholm 2050. Projektet har givit Miljöförvaltningen, stadens övriga förvaltningar och bolag samt andra klimataktörer i Stockholm, kunskaper och inspiration för åtgärder att minska växthusgasutsläppen och bidra till Miljöprogrammets mål inom transporter, energi, avfall och stadsplanering.

På liknande sätt har projektet varit pådrivande på andra städers klimatarbete framförallt i Sverige och Europa. Dels genom deltagande på klimatkonferensen och dels genom den dokumentation från klimatkonferensen som finns. Miljöförvaltningens deltagande på internationella konferenser där Stockholms stads klimatarbete har presenterats - ofta som en ledande aktör inom området - har också verkat pådrivande för andra städer. Det utvecklingsarbete som ICLEI Europe initierade och som resulterade i den förstärkta CCP-kampanjen har varit viktig för städernas klimatarbete.

Förvaltningen har använt sig av erfarenheter och lärdomar från konferensen och från deltagande på en rad andra internationella konferenser i det ordinarie arbetet med att utveckla staden klimatarbete.

Det som Stockholm har åstadkommit av både generella utsläppsminskningar och konkreta nya åtgärder är av stort intresse för andra städer och regioner. Det visar den oväntade och oplanerade tillströmningen av deltagare på konferensen och de många inbjudningar som Stockholm har fått efter konferensen. Stockholm rankas högt som proaktiv klimataktör.

För att genomföra en internationell konferens av hög kvalitet, med tillhörande aktiviteter och för- och efterarbete för att dra nytta konferensen i ett sammanhang, behöver tillräckliga medel och personella resurser avsättas.

En av de viktigaste framgångsfaktorena för projektet har samarbetet med ICLEI varit. ICLEI har ett brett kontaktnät till städer och andra aktörer, i Europa och globalt och stor erfarenhet av att arrangera konferenser. Men framförallt har ICLEI bidragit genom deras personliga engagemang. Med ICLEI fick vi en partner med vilken vi tillsammans kunde utveckla en konferens med en röd tråd och i en helhet. Men även en konferens som framtida samarbete kan bygga vidare på.

En framgångsfaktor, eller snarare en förutsättning, är dock att Stockholm har ett brett och systematiskt klimatarbete att visa upp samt att vi kan beräkna utsläppen och visa på att de minskat.

Klimatkonferensen var ett konkret sätt att visa Stockholms klimatarbete. Internationellt samarbete kommer att fortsätta vara värdefullt specifikt för Stockholms stads arbete och i allmänhet för lösningen av klimatfrågan globalt. Stockholm har ett gott miljörykte, och bör visa att vi fortsätter att leva upp till det

Sammanfattningsvis har konferensen och det internationella samarbetet som konferensen var en del av resulterat dels i att staden har fått ny kunskap och inspiration för sitt klimatarbete och dels bidragit till att utveckla det internationella samarbetet inom klimatområdet. Mer specifikt har konferensen och projektet resulterat i konkret utvecklingssamarbete med London Greater Authority och C40/Clinton Initiativet – fyrtio storstäder i klimatsamarbete. Ett samarbete som inte bara sätter Stockholm på kartan, utan också är viktig för att utveckla stadens eget klimatarbete och ger möjligheter för näringslivet med inriktning på klimat och energi. Näringslivskontakter som bland annat utvecklats genom konferensen. Konferensen gav både näringslivsperspektiv och internationellt ungdomsperspektiv på klimatarbetet. Konferensen resulterade vidare i att staden blivit inbjuden till en rad internationella konferenser. Den största var Fifth European Conference of Sustainable Cities and Towns (Aalborg Åtagandena) i mars 2007 i Sevilla, Spanien. Den senaste, april 2008, är i Rovigo, Italien, för städer som är i början av sitt klimatarbete, och där Stockholm kommer att vara det goda exemplet.

Den första konferensen inom ramen för Stockholms växthusgasprogram hölls år 2001. Den andra alltså nu 2006. En ny klimatkonferens skulle lämpligen kunna genomföras år 2012 i samband med det första Kyoto-avtalets sista genomförandeår.

Slut

Bilagor

Bilaga 1	B92 Klimatkonferens – Internationellt samarbete för ett fossilbränslefritt Stockholm 2050:
Slutrapport för projekt inom Miljömiljarden, Stockholms stad
Bilaga 2	Städers klimatarbete – Internationella exempel
Bilaga 3	ICLEI förstärkt CCP-kampanj: The Reinforced Strategy for Europe.